

[Hanne Reintoft.]

om, at en sigtet skal gøres opmærksom på sin ret til ikke at udtale sig.

Vi kunne også ønske os en bestemmelse om, at den sigtede har ret til at orientere familie, arbejdsplads og advokat om anholdelsen. Man presser tit mennesker ganske urimeligt i en varetægtsfængslingssituation, også med hensyn til besøgstilladelse af de nærmeste pårørende. Det kan jo være meget, meget vigtigt for en varetægtsfængslet person at få adgang til at orientere sig om sin families holdning til hele sagen, og selv om jeg har fået et benægtende svar fra justitsministeriet på et spørgsmål til retsudvalget, så vil jeg stadig fastholde, at man presser de sigtede og f. eks. siger til dem: hvis du får munden på gлед, får du besøg af din kone.

Der fængsles urimeligt meget i Danmark, og jeg forstår slet ikke, hr. Gudme kan konstatere, at det gør vi ikke. I Danmark afsøner for tiden 3.200 personer; det dobbelt så store Sverige har kun 3.500-4.000 personer, der afsøner. Varetægtsfængslingen bruges også meget, og jeg er enig i at beklage, at varetægtsfængslingerne efterhånden bliver længere og længere. Der bør ikke varetægtsfængsles i sager, hvor der ikke kan forventes frihedsstraf; da de betingede domme heldigvis bliver mere og mere almindelige og de fleste straffe er under 1½ år, tror jeg, det vil fremgå også af de tal, vi må have frem, at vi fængsler for ofte og for langvarigt, og vi synes ikke, at lovforslaget imødekommer den meget saglige kritik, der er rejst imod dette.

I øvrigt finder vi det også meget betænkeligt, at man nu skal kunne fængsle, alene fordi der foreligger en mistanke om en forbrydelse. Det er jo simpelt hen en bestemmelse, der er født til misbrug. Eller rettere sagt, det er en bestemmelse, der udvider det misbrug, der allerede foreligger. Fængsling bør kun finde sted, når den er nødvendig for sagens opklaring; og det er nødvendigt at opretholde kravet om en kendelse, netop fordi dommeren tvinges til på overbevisende måde at formulere, hvorfor fængsling er nødvendig. Det er vores opfattelse, at man allerede nu forsømmer kravet om begrundelse i alt for høj grad.

Bestemmelsen om, at fængslingssurrogaterne skal bringes i anvendelse med sigtedes

samtykke, indeholder også urimelige muligheder for tvang, fordi vi ved, at en sigtet af skræk for fængslingen meget let siger ja til hvad som helst. Formerne for en allerede begyndt afsoning i varetægtstiden må vi også afvise på det bestemteste. Det må være et klart retssikkerhedskrav, at intet menneske kan underkastes materielle sanktioner, før skyldspørgsmålet er afgjort. Derfor kan den faktiske afsoning kun accepteres under anke, og vi kan heller ikke acceptere den ved fuld tilståelse, da vi også synes, det kan bruges som pressio.

Endelig finder vi det urimeligt, at forsvarerne ikke uden politiets samtykke kan udlåne akterne til sigtede. Det må være ikke alene en forsvarers ret, men også hans pligt at gennemgå alt grundigt med sin klient og en fordel for denne i ro og fred at kunne gennemgå sagsakterne — og ro og fred, det har man jo faktisk tid nok til i den situation.

Vi mener også, at politiet bør pålægges pligt til at underrette den sigtede om, at forsvareren kan være til stede ved afhøringen.

Og så må jeg til sidst ønske ministeren til lykke med at være den første, der faktisk indfører et Berufsverbot i Danmark. Vi synes, det er et meget udemokratisk forslag, at en forsvarer kan udelukkes bl. a. af hensyn til statens sikkerhed, og jeg skulle måske gøre justitsministeren opmærksom på, at man netop i Norge i en stor spionagesag absolut ikke har været bange for at anvende en forsvarer, der havde en politisk holdning, der måske ikke efter ministerens noget besynderlige opfattelse tjener statens sikkerhed. Vi har før i Danmarks historie haft klart politiske love, og jeg synes ikke, det tjener nogen til ære at gennemføre endnu én. Der er tilstrækkeligt værn mod misbrug allerede nu, fordi en beskikket forsvarer selvfølgelig ikke må bryde en hemmeligholdelsespligt. Gør han det, så ved han jo udmærket, at han risikerer ikke at kunne blive beskikket i senere sager.

Det er afgørende vigtigt for vores straffetspleje og også et demokratisk krav, som hele samfundet må stille, at en sigtet kan vælge sin forsvarer uagtet dommerens eller rettens eller statsapparatets idiosynkrasier mod pågældende menneske.

Der er ganske rigtigt allerede rejst en